

Fredagen den 9 november

Kl. 15.00

Förhandlingarna leddes av herr förste vice talmannen.

§ 1 Justerades protokollet för den 31 oktober.

§ 2 Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till riksdagens kammare

Undertecknad får härmed anhålla om tjänstledighet från riksdagsarbetet fr. o. m. vecka 46 t. o. m. vecka 49 för att som svensk delegat deltaga i Förenta nationernas 28:e session.

Stockholm den 8 november 1973

Blenda Ljungberg

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 3 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts proposition nr 185 till civilutskottet.

§ 4 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningarna nr 146–148.

§ 5 Interpellation nr 149 ang. förarutbildningen inom brandväsendet

Ordet lämnades på begäran till

Herr ENLUND (fp), som yttrade:

Herr talman! Enligt tidigare till viss del ännu gällande vägtrafikförordning skall förare av utryckningsfordon "därest Kungl. Maj:ts så förordnar" ha trafikkort. Något sådant förordnande har emellertid inte utfärdats, vilket medför att utryckningsförare nu endast behöver ha vanligt körkort.

Den nya körkortskungörelsen, SFS 1972:592, innebär en skärpning härvidlag. Enligt denna är utryckningsförarnas behörighet knuten till fordonet. Reformen beräknas träda i kraft tidigast 1977.

Förare som nu har trafikkort och förare som ej har trafikkort men som året före utbytesdagen (1974) "i betydande omfattning" kört exempelvis tung lastbil och genom intyg kan styrka detta erhåller vid utbyte av körkort ABCE-körkortet.

Flertalet av brandförsvarets utryckningsförare saknar trafikkort. Förarna kan knappast heller normalt antas köra brandfordon "i betydande omfattning". Intygsvägen kan de därför inte utan vidare erhålla körkort av högre klass. Ett omfattande utbildnings- och uppkörningsförfarande måste därför till för att berörd personal skall få erforderlig behörighet.

Svenska kommunförbundets förbundskansli har tillsammans med personalorganisationerna diskuterat utbildningsfrågan med trafiksäkerhetsverket (TSV). Överläggningarna har gällt förutsättningarna för dispens från det ökade behörighetskravet för i första hand deltidsanställda utryckningsförare. Trafiksäkerhetsverket har ställt dispens i utsikt under förutsättning att förarna får en lämplig utbildning.

En arbetsgrupp med representanter för Svenska kommunförbundets förbundskansli, personalorganisationerna och TSV har tagit fram ett utbildningsprogram om ca 12 timmar teoretiska självstudier och ca 30 timmar praktisk körutbildning. Kostnaden per anställd beräknas till 2 730 kronor.

Hur många deltidsanställda brandmän som måste utbildas är svårt att beräkna. Bland de nu deltidsanställda, vilkas antal är ca 20 000, finns givetvis en del som har trafik kort och som vid utbyte får erforderligt körkort. Det finns också sådana som i huvudanställningen "i betydande omfattning" kör tyngre lastbil utan att ha trafik kort. Även de får vid utbytet erforderligt körkort. Alla deltidsanställda fungerar dessutom inte som utryckningsförare.

Även om man räknar med att endast hälften av de deltidsanställda brandmännen skulle få del av utbildningen skulle kostnaderna för kommunerna bli drygt 27 miljoner kronor.

För de utbildade brandmännens del blir den förvärvade behörigheten knuten till brandväsendets fordon. Lämnar de brandväsendet och går över till annan verksamhet är denna behörighet utan värde. Det föreslagna utbildningsprogrammet innebär sålunda att kommunerna åläggs dryga kostnader för en utbildning som i de fall då den anställde lämnar sin deltidstjänst helt saknar värde för både den anställde och kommunen.

Enligt besked från trafiksäkerhetsverket är frågan om dispens för deltidsanställda brandmän fortfarande under övervägande inom verket.

Med hänvisning till det anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr kommunikationsministern Norling få framställa följande frågor:

1. Anser statsrådet det rimligt att primärkommunerna åläggs en kostnad uppskattad till 25–30 miljoner kronor för utbildning av deltidsanställd personal för erhållande av dispens såsom förare av utryckningsfordon inom brandväsendet?

2. Om den skisserade utbildningen genomförs – är statsrådet villig medverka till att de brandmän som genomgår utbildning då erhåller ett körkort i stället för en dispens enbart knuten till brandväsendets fordon?

Denna anhållan bordlades.

Ordet lämnades på begäran till

Fru FRÆNKEL (fp), som yttrade:

Herr talman! Den nya sjuksköterskeutbildningen omfattar dels en grundutbildning gemensam för alla, dels en vidareutbildning inom vissa specialiteter. Grundutbildningen är genomförd i hela landet, men vidareutbildningen befinner sig fortfarande i ett uppbyggnadsskede. Bristen på vidareutbildade sjuksköterskor har blivit mycket kännbar. Vidareutbildningsplatserna räcker inte till för alla som önskar komma in på någon av de olika linjerna. Det är bara omkring 30 procent av de sökande som kommer in. Speciellt låg är procentsiffran för antagna till vidareutbildning inom intensivvård, anestesijukvård och operationssjukvård. Det är också på dessa områden som bristen på vidareutbildade sjuksköterskor är mest kännbar.

Enligt sjukvårdslagen skall det för den sjukvårdande verksamheten finnas den personal som behövs för att god vård skall kunna ges. Bristen på vidareutbildade sjuksköterskor leder till att en del avdelningar drivs med för liten personal och med för litet utbildad personal, medan andra bara kan drivas i begränsad omfattning. Detta medför otrygghet för såväl den vårdsökande som för dem som utövar vård. Det är alltså synnerligen allvarligt att det alltjämt råder stor brist på vidareutbildade sjuksköterskor.

Med hänvisning till det anförda hemställes om kammarens tillstånd att till herr utbildningsministern Zachrisson få ställa följande fråga:

Vilka åtgärder ämnar utbildningsministern vidta för att fortast möjligt få fram tillräckligt antal vidareutbildade sjuksköterskor?

Denna anhållan bordlades.

§ 7 Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts skrivelse och propositioner

Nr 161 med redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under år 1972

Nr 162 med förslag om nya regler för allmän fastighetstaxering, m. m.

Nr 167 med förslag till lag om exekutiv försäljning av registrerat skepp, m. m.

Nr 177 med förslag till lag om ändring i statstjänstemannalagen (1965:274), m. m.

Nr 178 med förslag till ändring i distriktsveterinärorganisationen, m. m.

Nr 181 angående ändrade regler för beskattning av periodiska understöd, m. m.

Nr 182 med förslag angående beskattad arbetslöshetsersättning, m. m.

Nr 184 med förslag till lag om ändring i lagen (1951:691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan

Nr 130

Fredagen den
9 november 1973

Nr 186 med förslag till lag om styrelserepresentation för de anställda i bankinstitut och försäkringsbolag

Nr 187 med förslag till tullförordning, m. m.

Nr 188 med förslag till lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Nr 189 angående studiesocialt stöd vid studier i annat nordiskt land

Nr 191 med förslag till förordning om ändring i förordningen (1960:258) om utjämningskatt å vissa varor

Nr 192 angående utbyggnad av Stockholm/Arlanda flygplats

Nr 193 angående avgifterna i postverkets tidningsrörelse

Nr 194 angående beredskapslagring av råolja, m. m.

Nr 195 angående ökning av garantin för exportkredit, m. m.

Nr 197 med förslag till lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse, m. m.

Nr 198 med förslag till lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse, m. m.

§ 8 Anmäldes och bordlades

Framställning

Nr 18 Skrivelse från riksdagens förvaltningsstyrelse med förslag till vissa ändringar i ersättningsstadgan för riksdagens ledamöter

§ 9 Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden

Nr 43 med anledning av motion om valbarhet till beredande och verkställande organ enligt kommunalrätten

Nr 44 med anledning av motioner angående det statliga utrednings- och remissväsendet

Finansutskottets betänkanden

Nr 34 med förslag till ändring i stadgarna för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Nr 35 i anledning av motion om vidgad rätt till användning av investeringsfondsmedel

Nr 36 i anledning av motioner om slopande av femkronemyntet

Nr 37 i anledning av motion angående villkoren för försäljning av staten tillhörig fast egendom

Nr 38 i anledning av motion om en samordning av sedel- och frimärkstrycket

Nr 39 i anledning av propositionen 1973:142 angående köp av datamaskinutrustning hos länsstyrelserna

Skatteutskottets betänkanden

Nr 58 i anledning av motioner om rätt till avsättning på skogskonto och om bilkostnader i skogsbruk

Nr 60 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition (1973:148) med förslag till lag om ändring i förordningen (1954:71) om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m.

Lagutskottets betänkanden

Nr 26 i anledning av motion angående statligt förarskydd för förare av spårbundet fordon

Nr 27 i anledning av motion angående uttagande av kostnad för dikningsföretag

Nr 28 i anledning av motion angående utformningen av växelblankett

Nr 33 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:147 med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1963:158) om ersättning för skada i följd av atomfartygs drift

Utrikesutskottets betänkanden

Nr 18 i anledning av motion om svenskt erkännande av Demokratiska folkrepubliken Korea m. m.

Nr 19 i anledning av motioner om upprättande av diplomatiska förbindelser med Republiken Sydvietnams provisoriska revolutionära regering

Socialförsäkringsutskottets betänkanden

Nr 25 i anledning av motion om ersättning från sjukförsäkringen för psykoterapi

Nr 26 i anledning av motion om rätt till ersättning från den allmänna försäkringen vid könsbyte

Nr 27 i anledning av motioner angående vidgad rätt till ersättning enligt lagen om allmän försäkring för resor

Socialutskottets betänkande

Nr 25 i anledning av propositionen 1973:130 angående ändringar i arbetarskyddslagstiftningen och andra åtgärder för bättre arbetsmiljö jämte motioner

Kulturutskottets betänkanden

Nr 39 i anledning av motion om intensifierad utbildning av teckenspråkkunniga personer

Nr 40 i anledning av motion om en samordning av inventeringsverksamheten på hemslojdens område m. m.

Nr 41 i anledning av motioner i vissa ungdomsfrågor

Utbildningsutskottets betänkanden

Nr 42 i anledning av motion angående den sexologiska forskningen m. m.

Nr 43 i anledning av motion om senareläggning av ansökningstiden för intagning i gymnasieskolan

Nr 45 i anledning av motion om forskning rörande handstilar och deras inläring

Trafikutskottets betänkanden

Nr 19 i anledning av motion om befogenhet för tulltjänsteman att utfärda provisoriskt körförbud för lastbilar från utlandet

Nr 20 i anledning av motion om ett för hela riket gemensamt system för datumparkering

Nr 21 i anledning av motion angående kontrollbesiktningen av brandfordon

Nr 22 i anledning av motioner rörande alkoholproblemet inom trafiken m. m.

Jordbruksutskottets betänkanden

Nr 42 i anledning av motioner angående Stora Sjöfallets nationalpark och Sjaunja fågelskyddsområde, m. m.

Nr 43 i anledning av motioner angående miljövärdspolitiken, m. m.

Näringsutskottets betänkande

Nr 61 i anledning av propositionen 1973:154 med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1963:599) om inskränkning i rätten till inmutning inom Norrbottens län

§ 10 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor denna dag framstälts, nämligen av

Nr 292 Fru *Hambraeus* (c) till herr industriministern angående publiceringen av delrapport från närförlägningsutredningen:

När beräknar industriministern att den delrapport från närförlägningsutredningen som rör möjligheterna att förlägga kärnkraftverk i tätorterna skall publiceras?

Nr 293 Herr *Stridsman* (c) till herr industriministern angående industrilokaliseringen i de s. k. fyrkantkommunerna i Norrbottens län:

Hur ser statsrådet på möjligheterna i fortsättningen att inom Fyrkanten (kommunerna Luleå, Piteå, Boden och Älvsbyn) få till stånd en industrilokalisering, som bättre överensstämmer med fyrkantkommunernas önskemål, efter det att engelska Dunlop och Svetab beslutat bygga en fälgfabrik i Luleå?

Nr 294 Fru *Nordlander* (vpk) till herr handelsministern angående öppethållandet i butiker under sön- och helgdagar:

Anser statsrådet att nuvarande möjligheter till öppethållande i varuhus och butiker i samband med sön- och helgdagar bör påkalla något initiativ från statsrådets sida i syfte att tillmötesgå de anställdas intressen av sammanhängande ledighetsdagar?

Nr 295 Herr *Romanus* (fp) till herr socialministern angående rapporteringen vid socialstyrelsens inspektion av omsorgsvården:

Vilka principer anser socialministern bör gälla för rapporteringen vid socialstyrelsens inspektion av omsorgsvården?

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.03.

Nr 130

Fredagen den
9 november 1973

In fidem

SUNE K. JOHANSSON
/Solveig Gemert